

Novela zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch

Na základe aplikačnej praxe v sociálnom podnikaní vznikla potreba novelizovať zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon“). Posledná novela zákona nadobudla účinnosť 1. januára 2023 okrem niektorých ustanovení, ktoré nadobudnú účinnosť 1. júla 2023, a ktoré sa v prevažnej miere týkajú právnej úpravy rodinných podnikov.

Z pohľadu našich členských organizácií za najdôležitejšie zmeny v zákone považujeme:

- **zmenu definície pojmu znevýhodnená osoba**

Za znevýhodnenú osobu, ktorá **nie je uznaná na invalidnú** sa považuje osoba, ktorá má dlhodobé zdravotné postihnutie znižujúce jej telesné, duševné a zmyslové schopnosti, ktoré bránia jej plnohodnotnému a účinnému zapojeniu sa do pracovného prostredia v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy má trvať najmenej dva roky (napr. osoba so psychiatrickými chorobami, osoba s poruchou autistického spektra a pod.).

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v tomto prípade kráti zamestnávateľovi príspevok zo 75%, ktoré naďalej v pôvodnej výške poskytuje na invalidných zamestnancov na 60 % oprávnených nákladov.

- *sprešňuje sa, že registrovaný sociálny podnik je povinný v obchodnej komunikácii uvádzať označenie „registrovaný sociálny podnik“ alebo skratku „r. s. p.“. Označenie „registrovaný sociálny podnik“ sa zapisuje do registra alebo inej evidencie, do ktorej zápisom vzniká právnická osoba, alebo fyzická osoba- podnikateľ.*
- **na dosiahnutie pozitívneho sociálneho vplyvu sa požaduje, aby integračný podnik zamestnával najmenej 30 % znevýhodnených osôb z celkového počtu zamestnancov alebo 30 % zraniteľných osôb z celkového počtu zamestnancov alebo 30 % znevýhodnených osôb a zraniteľných osôb z celkového počtu zamestnancov.**
- **registrovaný sociálny podnik vypracuje a má povinnosť uložiť výročnú správu do registra účtovných závierok za účtovné obdobie v termíne určenom štatutárnym orgánom alebo základným dokumentom, najneskôr však do siedmich mesiacov od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa výročná správa vyhotovuje.**
- úľava na dani z príjmov nemusí byť nevyhnutne viazaná na investičný projekt.
- **stanovila sa minimálna úroveň návratnej zložky investičnej pomoci, ktorá je poskytovaná za trhových podmienok súkromnými subjektmi.**
- upravujú sa limity investičnej pomoci pre integračné podniky, ktoré majú zohľadniť možnú nerovnakú veľkosť podnikov.

- *upravujú sa nové podmienky na kompenzačnú pomoc, a to napr. z dôvodu znevýhodnenia oproti iným podnikateľom (veľkosť, kúpna sila) alebo z dôvodu náhrady škody spôsobenej prírodnou katastrofou, núdzového stavu,...*
- *výkon lekárskej posudkovej činnosti bude zabezpečovať príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a bude sa vyžadovať, ak zamestnanec nebude mať posúdenie zo Sociálnej poisťovni o invalidite alebo rozhodnutie o nepriznaní invalidného dôchodku, z ktorého vyplýva pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 20 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, nie staršími ako dva roky...*

Hlavným cieľom novely zákona malo byť posilnenie a podporenie priaznivého prostredia pre rozvoj sociálnej ekonomiky, ako aj upresnenie pojmov a odstránenie prekážok, ktoré rozvoju sociálnej ekonomiky bránia.

Novelu zákona sme pripomienkovali aj prostredníctvom Republikovej únie zamestnávateľov priamo na rokovaníach s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Na viacerých bodoch sme sa dohodli a dali sme návrhy na úpravu najspornejších úprav v oblasti financovania. Spolupráca bola výborná a väčšina našich návrhov bola do novely zapracovaná. Záverom ďakujeme všetkým členom, ktorý nám v procese pripomienkovania poskytli cenné informácie z aplikačnej praxe a pomohli návrh zákona upraviť tak, aby bol životaschopným a naďalej prínosným.

JUDr. Monika Zatkalíková